

SVENLJUNGA
KOMMUN

rapport

Årsbokslut 2024

Barn- & Utbildningsnämnden

Förvaltning/enhet Barn- & Utbildningsnämnden

Datum 2025-02-25, § 22

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Under året genomförde förvaltningen en ledningsomorganisation med fokus på utveckling och högre måluppfyllelse. Förvaltningen inledde ett samarbete med Högskolan i Kristianstad för att stärka behörigheten inom fritidshem. Nya Högvadskolan invigdes i augusti, men skolresultaten visar på utmaningar med sjunkande gymnasiebehörighet.

Kulturskolan fortsätter utmärka sig med ett högt elevantal i den frivilliga verksamheten. Kulturskolan har ett starkt regionalt samarbete.

Introduktionsprogrammet på gymnasiet, nu delvis i egen regi, har fått positiva omdömen. Lärcentrum återcertifierades som Vård- och omsorgscollege fram till 2029, och vuxenutbildningen, inklusive SFI, visar stabil tillväxt. Familjecentralen har varit en framgång och uppskattas av kommunens familjer.

2024 har präglats av både framsteg och utmaningar, med fokus på att stärka kvaliteten inom utbildningen i kommunen.

Verksamhet - rapport på verksamhetsmål

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete

Nämndmål	Bedömning	Trend
Nämndmål: En verksamhet med hög måluppfyllelse och ökad likvärdighet för alla barn, elever och studerande.		↗

Kommentar:

En hög måluppfyllelse innebär att våra barn och elever ska få förutsättningar att nå sin fulla potential.

Inom ramen för språkutvecklande arbetssätt har läsning särskilt identifierats som något hela kommunen behöver utveckla. Skolorna har fungerande rutiner för att screena elevernas läsförmåga och måluppfyllelse, dock har insatser och uppföljning av dessa inte satts in fullt ut. Eleverna i de tidiga stadierna visar framsteg i avkodning mellan mätningar, däremot behöver samtliga skolor och stadier fortsatt utveckla elevernas läsförståelse. Vid närmare analys har det också framkommit att

samordning i arbetet med enheternas resultat har saknats, vilket är något huvudman tagit ett nytt grepp om.

Under hösten 2024 har enheten för Kvalité- och utveckling tillsammans med verksamhetschef för grundskolan följt upp och analyserat resultat vid gemensamma samlingar, såväl som uppföljningar på skolorna tillsammans med rektor, förstelärare och specialpedagoger. En upplevd större samsyn för måluppfyllelse, behov och processer i arbetet med kommunens elever har framkommit i uppföljningar. Förskolan har sedan augusti 2024 arbetat med läslýftet.

Förskola

Förskolorna gör stora framsteg inom språk- och kunskapsutveckling. Genom Tidig fonologisk träning (Tift) har intresset för språk ökat, och flera barn har redan knäckt läskoden. Handledarutbildningen inom Läslyftet omfattar 14 förskollärare som parallellt leder sina kollegor, med stöd av omstrukturerade mötestider från rektorerna. Fokus under läsåret 2024–2025 ligger på språk, läs och skriv, vilket också ska underlätta framtida satsningar.

Språkutvecklare har tillsammans med utvecklingspedagoger genomfört kompetensutveckling i arbetslagen, vilket resulterat i ett mer aktivt arbete med barns språkutveckling och ökad pedagogisk metodbank. Samtidigt byggs och implementeras en digital språkplattform och fysiska hallbibliotek.

Fritidshem

Behörigheten på kommunens fritidshem är fortsatt låg. En viss förbättring har skett, idag har 57% av avdelningarna i kommunen minst en behörig fritidspedagog. Sedan augusti pågår en gemensam uppdragsutbildning tillsammans med två andra kommuner för att utbilda obehöriga men erfarna medarbetare inom fritidshemmen till lärare i fritidshemmet.

Grundskola

Läsåret 2023-2024 visade resultaten från de nationella proven i årskurs 3, juni 2024, på en nedgång i svenska, svenska som andraspråk och i matematik.

I årskurs 6 nådde 49,2% av eleverna i årskurs 6 målen i alla ämnen läsåret 2023-2024. Meritvärdena minskade från 203 till 197. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat ökade.

Av kommunens elever i årskurs 9 under 2023-2024, var en lägre andel behöriga till ett nationellt yrkesprogram, från 79,9% 2023 till 72,2% 2024. Meritvärdena minskade från 203,3 till 188,54, med en markant minskning bland flickor.

Ämnesomdömena för årskurs 3 höstterminen 2024 visar att 85% av eleverna har nått godtagbara resultat i svenska och svenska som andraspråk, andelen är något lägre i matematik, 79,6%. Vad gäller årskurs 6 är gymnasiebehörigheten oförändrad, meritvärdena december 2024 sjunker i jämförelse med juni 2024. Terminsbetyget för årskurs 9 december 2024 visar oförändrade meritvärden men med ökad andel elever som når gymnasiebehörighet vilket indikerar en positiv förändring inför slutbetyg 2025.

Anpassad grundskola

Anpassad grundskolan som tidigare haft bekymmer med att rekrytera behörig personal har det senaste läsåren ökat andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning till 66,6%. Antalet yngre elever som läser ämnesområden (tidigare kallat träningskola) har ökat avsevärt.

Vuxenutbildningen

Vid Lärcentrum hösten 2024 har 104 unika elever studerat på 76 olika kurser. 89 betyg har delats ut varav 25% av dessa med betyget F. Antalet avbrott var under samma tidsperiod 49. Matematik sticker ut som det ämne där flest elever gör avbrott, av 22 unika elever som påbörjat kurser har endast 4 genomfört kursen och fått betyg.

De flesta kurser är rena distanskurser, men vi har även matematik och svenska på plats i Svenljunga.

Vård- och omsorgscollage: Sju elever har läst 1500 poäng, under tre terminer, för att uppnå titeln undersköterska. Av dessa elever har en hoppat av, en elev har några kurser kvar och fem elever har tagit examen med godkända resultat.

SFI: Under hösten 2024 var 75 elever inskrivna, fördelat på fyra olika språkliga nivåer. Under hösten 2024 gjorde 25 elever nationella prov, 100% klarade proven och flyttades upp en språknivå.

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Nämndmål	Bedömning	Trend
Nämndmål: God ekonomisk hushållning med budget i balans		→

Kommentar:

Förvaltningen visar ett underskott 2024 på 4,3 miljoner kronor. Till största delen beror underskottet på lönekostnaderna inom grundskola och fritidshem. Samtidigt visar förskola och elevhälsoverksamheten ett överskott. Under året har förvaltningen arbetat med en handlingsplan för att nå budget i balans. Trots

vidtagna åtgärder har förvaltningen inte nått hela vägen till det uppsatta målet. Arbetet med att få följsamhet i lönekostnadsbudgeten fortsätter under 2025.

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Nämndmål	Bedömning	Trend
Nämndmål: Vår verksamhet bidrar till en attraktiv kommun		↗

Kommentar:

Januari 2024 gick barn- och utbildningsförvaltningen in i en ny organisering och anställde två nya verksamhetschefer, en för förskola och en för grundskola. Detta ska på sikt leda till en tydligare utbildningsorganisation med barns- och elevers upplevelse och delaktighet i fokus. Under året har ett arbete inlett med fokus på gott bemötande inom våra verksamheter och gentemot våra elever och vårdnadshavare.

Förskolor med gott renommé höjer attraktionskraften hos en kommun. Enligt föräldraenkäten så har vi en hög nöjdhet hos våra vårdnadshavare. Barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med Socialförvaltningen och regionen erbjuder Familjecentral för blivande föräldrar och föräldrar med 0 - 6 år.

Under 2024 har Högvadskolan och Kindaholmskolan haft invigning i nya och genomtänkta lärmiljöer. En effekt av den nya skolstrukturen har inneburit en ökad tillfrågan om lediga arbetstillfällen samt att elever har återvänt till skolan.

Vuxenutbildningen har sett ett minskat antal studerande på distansutbildningar, en tänkbar förklaring är att det har varit enkelt att få jobb i kommunen. Ett ökat antal avhopp från distansutbildningarna har också märkts, under hösten har fokus på information och erbjudande extra studieteknik införts i uppstarterna av varje 10-veckors period.

Under läsåret hade Kulturskolan 430 aktiva elever i frivillig undervisning och 30 elever i kö. Dessutom deltog 1200 elever i de obligatoriska verksamheterna. Kulturskolan är en uppskattad verksamhet i kommunen.

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö och klimatbelastning

Nämndmål: Vi bidrar till minskad miljö-och klimatbelastning.

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Samtliga av Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter arbetar för att miljöarbetet ska ingå som en naturlig och integrerad del av den löpande verksamheten. Barn, elever och medarbetare ska aktivt verka för en minskad

miljöbelastning genom kunskap och förståelse för miljöarbetets betydelse. Barn- och utbildningsförvaltningen har välfungerande rutiner för t ex återbruk av kontorsmöbler.

I förskolan har barnen lärt sig om avfallshantering och återvinning genom "sopsamlarmonstret", ett pedagogiskt material som på ett lärorikt och roligt sätt engagerar barn i miljöfrågor.

Inom ramen för aktiviteter i fritidshemmet, undervisning i grundskolan, anpassad grundskola och vuxenutbildningen ingår det i samtliga ämnen att arbeta med kunskap och förståelse för att alla ska kunna leva och arbeta på ett hållbart sätt.

Ekonomi

Nettokostnad Miljoner kronor	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse
Politisk verksamhet	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Ledning och administration	-23,5	-24,6	-26,4	-26,5	0,2
Förskola	-71,9	-65,6	-64,1	-66,9	2,8
Grundskola	-125,7	-145,0	-160,9	-151,4	-9,4
Anpassad skola	-8,5	-10,2	-9,6	-10,5	0,9
Gymnasieskola	-41,3	-44,4	-46,6	-47,0	0,4
Vuxenutbildning	-9,2	-9,7	-10,9	-10,8	-0,1
Kulturskolan	-3,7	-3,8	-4,0	-4,2	0,2
Skolskjutsar	-12,2	-12,9	-12,6	-13,5	0,8
Nettokostnad	-296,6	-316,9	-335,6	-331,3	-4,3

	Intäkter 2024 Utfall	Intäkter 2024 Budget	Intäkter 2024 Avvikelse	Kostnader 2024 Utfall	Kostnader 2024 Budget	Kostnader 2024 Avvikelse
miljoner kronor						
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	0,0
Ledning och administration	2,1	2,1	0,0	-28,5	-28,6	0,1
Förskola	16,1	14,2	1,9	-80,2	-81,1	0,9
Grundskola	21,1	16,5	4,6	-182,0	-167,9	-14,1
Anpassad skola	0,2	0,0	0,1	-9,7	-10,5	0,8
Gymnasieskola	1,0	1,1	-0,1	-47,6	-48,1	0,5
Vuxenutbildning	0,7	0,6	0,0	-11,6	-11,4	-0,2
Kulturskolan	0,5	0,2	0,3	-4,5	-4,4	-0,1
Skolskjutsar	0,0	0,0	0,0	-12,6	-13,5	0,8
Summa	41,7	34,8	6,9	-377,3	-366,1	-11,2

Beloppen i tabellerna ovan är preliminära och kan komma att ändras.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett underskott som uppgår till 4,3 miljoner kronor för hela året.

Nedan följer de avvikelser som har varit mest betydelsefulla under året:

- högre lönekostnader främst inom skolverksamheterna

Det totala underskottet för lönekostnaderna uppgår till 5,5 miljoner kronor. Den största delen av underskottet beror främst till grundskola och fritidshem, cirka 7

miljoner kronor. Samtidigt visar förskola och elevhälsoverksamheten ett överskott på cirka 2,2 miljoner kronor.

Underskottet på lönekostnaderna inom grundskola är främst kopplat till att flera verksamheter har ett högt antal barn eller elever som kräver särskilt stöd. Av de elever som började i årskurs ett höstterminen 2024 är det relativt fler barn än tidigare år som har betydande stödbehov. Detta innebär att det är fler barn som kräver fler vuxna som stöd.

I kommunens södra del har det skett en hel del förändringar mellan år 2023 till 2024. Antal skolor, antal barn i skolor samt budgeten har förändrats. Det tar tid att anpassa den befintliga personalorganisationen till de nya förutsättningarna enligt gällande budget.

- högre kostnader för interkommunala ersättningar

Sammanlagt har kostnaderna för interkommunala ersättningar överskridit budgeten med 2,5 miljoner kronor. Underskottet ligger fördelat mellan verksamheterna förskola och grundskola. När det gäller de köpta platserna inom verksamheten anpassad grundskola blev det ett överskott. Detta eftersom kommunen köper färre platser än vad som är budgeterat.

- högre intäkter

Barn- och utbildningsnämnden har erhållit mer intäkter än vad som var budgeterat. Överskottet består av 0,5 miljoner kronor från Migrationsverket för asylsökande och cirka 2,4 miljoner kronor i andra bidrag. Även intäkter för föräldraavgifter inom förskola och fritidshem blev 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat.

Kommentarer på verksamhetsnivå:

Verksamheten *Förskola* visar ett överskott på 2,8 miljoner kronor. Följande avvikelser finns inom verksamheten: underskott inom interkommunala ersättningar, 0,9 miljoner kronor. Nämnden har inte behövt dela ut buffertmedel avsedda för höstterminen. Dessa pengar väger upp underskott på andra delar inom nämndens verksamhetsområden, 1,3 miljoner kronor. Lönekostnaderna är 1,4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Intäkterna från barnomsorgen blev cirka 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat. Rörliga kostnader för kostverksamheten har överstigit budgeten med cirka 0,4 miljoner kronor. Det har även tillkommit extra statsbidrag på 0,4 miljoner kronor som vi inte hade räknat med i budgeten från början.

Verksamheten *Grundskola* visar ett underskott på 9,4 miljoner kronor. Den största avvikelsen inom verksamheten ligger på lönekostnaderna och uppgår till ett underskott på 6,9 miljoner kronor. Avvikelsen ligger inom grundskola samt

fritidshem. Verksamheten elevhälsa visar lägre lönekostnader på grund av vakanta tjänster, vilket ger ett överskott på 0,8 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen väger vi till viss del upp av högre intäkter i form av bidrag från Migrationsverket på 0,5 miljoner kronor samt statsbidrag på 1 miljon kronor. Interkommunala ersättningar för grundskola samt fritidshem överskrider budgeten med cirka 3,5 miljoner kronor. Kostnaderna för inventarier och drift har överskridit budgeten med cirka 0,5 miljoner kronor. Sedan har även rörliga kostnader för kostverksamheten överstigit budgeten med cirka 0,7 miljoner kronor.

Verksamheten *Anpassad skola* visar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Verksamheten har köpt färre platser än vad som var budgeterat när det gäller elever som går i en annan kommun. Detta gäller både inom anpassad grund- och gymnasieskola och bidrar med överskott på 1,5 miljoner kronor. Samtidigt har lönekostnaderna för verksamheten i kommunens egen regi överskridit budgeten med cirka 0,8 miljoner kronor. Underskottet beror på att antalet elever har ökat från 14 elever på vårtermin till 18 elever på hösttermin 2024.

Verksamheten *Gymnasieskola* visar ett överskott på 0,4 miljoner kronor, på grund av lägre kostnader för interkommunala ersättningar.

Personal

Under 2024 har sjukskrivningarna varit ett prioriterat område, och vi har intensifierat vårt hälsofrämjande och förebyggande arbete. PWC har lyft vikten av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Nämnden har inkluderat det i vår intern kontrollplan för 2025. En rutin för det hälsofrämjande arbetet håller förvaltningen på att ta fram tillsammans med HR.

HR har informerat ledningsgruppen om chefernas arbetsmiljöansvar och hur vi ska arbeta med dessa frågor. Rektorerna har utifrån medarbetarenkäten hanterat arbetsmiljöfrågorna och samarbetat med Sveriges Lärare för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Framåt fokuserar vi på tidiga insatser, som arbetsanpassning och individuella planer för återgång i arbete med kontinuerlig uppföljning. Kontinuitet i ledarskapet är en annan nyckelfaktor. Positivt är att den korta sjukfrånvaron har minskat, vilket ofta är en indikation på en vändning.

Vi fortsätter att arbeta systematiskt genom att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp arbetsmiljöfrågorna.

Antalet anställda är något färre än 2023.

Anställda per anställnings- och löneform

	Antal personer		Månadsavlönade tillsvid.		Visstids månadsavlönade		Motsv. antal årsarbetare	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
BUF	346	355	294	291	52	64	335,3	341,7

Antal timmar utförda av timavlönade visstidsanställda

	Antal timmar		Motsvarande antal årsarbetare	
	2024	2023	2024	2023
BUF	45 124	37 936	22,8	19,2

Frånvaro

	Sjukfrånvaro total		Sjukfrånvaro korttid		Sjukfrånvaro långtid (mer än 59 dagar)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
BUF	8,80%	7,40%	4,40%	5,10%	4,40%	2,30%